
EDUCATIONAL POLICIES FOR SOCIAL-EMOTIONAL LEARNING: GLOBAL FRAMEWORKS AND PEDAGOGICAL DIMENSIONS

Radoslav Smailov

Trakia University – Stara Zagora, Bulgaria, radoslav_smailov@abv.bg

Abstract: The contemporary educational environment increasingly emphasizes the importance of social-emotional learning as a key component of quality education and student wellbeing. The present study analyzes global frameworks for social-emotional learning and their pedagogical implications for the development of emotionally supportive educational environments. The research is based on theoretical and comparative analysis of international educational policies and scientific publications related to social-emotional learning and school climate. The findings show that social-emotional learning should be understood not only as a curriculum component, but also as a characteristic of the educational environment. Special attention is paid to school climate, teacher-student relationships, emotional safety and institutional support as factors influencing students' wellbeing and social adaptation. The study also examines the Bulgarian educational context and proposes a model of an emotionally supportive educational environment based on emotional climate, social interaction and pedagogical support. The conclusions emphasize the need for sustainable educational policies and long-term institutional commitment to social-emotional learning.

Keywords: social-emotional learning, educational policy, school climate, emotional wellbeing, educational environment

ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОЛИТИКИ ЗА СОЦИАЛНО-ЕМОЦИОНАЛНО УЧЕНЕ: ГЛОБАЛНИ РАМКИ И ПЕДАГОГИЧЕСКИ ИЗМЕРЕНИЯ

Радослав Смаилов

Тракийски университет – Стара Загора, radoslav_smailov@abv.bg

Резюме: Съвременната образователна среда поставя все по-силен акцент върху значението на социално-емоционалното учене като съществен елемент от качествено образование и благополучието на учениците. Настоящото изследване анализира глобалните рамки за социално-емоционално учене и техните педагогически измерения в контекста на изграждането на емоционално подкрепяща образователна среда. Изследването се основава на теоретичен и сравнителен анализ на международни образователни политики и научни публикации, свързани със социално-емоционалното учене и училищния климат. Резултатите показват, че социално-емоционалното учене следва да бъде разглеждано не само като елемент от учебното съдържание, но и като характеристика на образователната среда. Специално внимание е отделено на училищния климат, взаимоотношенията между учители и ученици, емоционалната сигурност и институционалната подкрепа като фактори, влияещи върху благополучието и социалната адаптация на учениците. В изследването е разгледан и българският образователен контекст, като е предложен модел на емоционално подкрепяща образователна среда, основан на емоционалния климат, социалното взаимодействие и педагогическата подкрепа. Направените изводи подчертават необходимостта от устойчиви образователни политики и дългосрочна институционална ангажираност към социално-емоционалното учене.

Ключови думи: социално-емоционално учене, образователна политика, училищен климат, емоционално благополучие, образователна среда

1. ВЪВЕДЕНИЕ

През последните десетилетия образованието претърпява съществени трансформации, свързани с динамичните социални, икономически и технологични промени в глобален мащаб. В контекста на нарастващите предизвикателства пред психичното здраве на децата и подрастващите, социалната изолация, тревожността и трудностите в междуличностната комуникация, социално-емоционалното учене (СЕУ) се утвърждава като важен елемент на съвременните образователни политики. Международни организации като OECD, UNESCO, UNICEF и European Commission все по-категорично подчертават необходимостта училището да осигурява не само академични знания, но и условия за развитие на умения, свързани със саморегулацията, емпатията, социалната отговорност и устойчивостта. В този смисъл социално-

емоционалното учене се разглежда като предпоставка за успешно личностно развитие, социална адаптация и активно участие в обществения живот.

Училищният климат, качеството на взаимоотношенията, педагогическите взаимодействия и институционалната подкрепа оказват съществено влияние върху благополучието, мотивацията и социалното поведение на учениците. Именно поради това съвременните политики поставят акцент върху изграждането на емоционално подкрепяща образователна среда, която насърчава чувството за сигурност, принадлежност и позитивно социално взаимодействие.

Актуалността на разглежданата проблематика се определя и от необходимостта образователните институции да отговарят на съвременните обществени потребности, свързани с изграждането на социално ангажирани, емоционално устойчиви и адаптивни личности. В този контекст социално-емоционалното учене придобива значение не само като педагогическа концепция, но и като стратегическа посока за развитие на образователните системи.

Целта на настоящото изследване е да се анализират глобалните образователни политики за социално-емоционално учене и тяхното отражение върху съвременната образователна среда. Специално внимание се отделя на ролята на училищния климат, педагогическите взаимодействия и институционалната подкрепа като фактори за развитие на социално-емоционалните компетентности. В рамките на изследването се разглеждат глобалните концептуални рамки за социално-емоционално учене, особеностите на българския образователен контекст и възможностите за изграждане на модел на емоционално подкрепяща образователна среда.

Методологическата основа на изследването включва теоретичен анализ, сравнителен анализ на международни политики и концептуални модели, както и анализ на научни публикации, свързани със социално-емоционалното учене и училищната среда. Използваният подход позволява да бъдат изведени основните тенденции и предизвикателства в развитието на социално-емоционалните политики в съвременното образование.

2. ГЛОБАЛНИ РАМКИ ЗА СОЦИАЛНО-ЕМОЦИОНАЛНО УЧЕНЕ

Глобалните рамки за социално-емоционално учене разглеждат училищната среда като важен фактор за развитието на социално-емоционални компетентности у учениците. В този контекст се открояват елементи като училищният климат, ролята на учителя, качеството на междуличностните взаимодействия, чувството за принадлежност и институционалната подкрепа. Съвременните образователни политики поставят акцент върху необходимостта тези компоненти да бъдат интегрирани в цялостната организация на образователния процес, тъй като се разглеждат като предпоставка за благополучието, социалната адаптация и активното участие на учениците в училищната общност. По този начин социално-емоционалното учене се утвърждава не само като педагогически подход, но и като част от политиките за развитие на подкрепяща и приобщаваща образователна среда. Актуални международни изследвания потвърждават, че училищният климат и чувството за принадлежност са сред най-съществените фактори за психичното здраве, мотивацията и академическата ангажираност на учениците. Според редица автори приобщаващата и емоционално подкрепяща образователна среда допринася не само за развитието на социално-емоционални умения, но и за изграждането на устойчиви модели на позитивно поведение и ефективна училищна адаптация (Allen et al., 2022; Cefai et al., 2023).

3. СОЦИАЛНО-ЕМОЦИОНАЛНОТО УЧЕНЕ КАТО ПОЛИТИКА НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СРЕДА

Традиционните подходи към социално-емоционалното учене често го разглеждат като допълнителен компонент към учебното съдържание. В подобен модел вниманието е насочено основно към въвеждането на конкретни упражнения, тренинги или програми, насочени към развитие на умения за комуникация, емпатия и саморегулация. Съвременните изследвания обаче показват, че ефективността на социално-емоционалното учене зависи в значителна степен от характеристиките на самата училищна среда. Именно затова в глобалните образователни политики постепенно се налага разбирането за СЕУ като политика на средата, а не само като образователно съдържание.

Особено значение в това отношение има концепцията за училищния климат. Училищният климат включва съвкупността от взаимоотношения, ценности, норми, нагласи и емоционални преживявания, които определят ежедневието в училище. Той влияе върху чувството за сигурност, принадлежност и емоционално благополучие на учениците, както и върху качеството на взаимодействията между учители, ученици и родители. Според Jones и Kahn социално-емоционалното развитие е тясно свързано с контекста, в който протича образователният процес, като положителният училищен климат създава условия за формиране на социална ангажираност, емоционална стабилност и академична мотивация (Jones & Kahn, 2017, p. 6).

В този смисъл училищната среда не е неутрален фон на образованието, а активен фактор, който моделира поведението, нагласите и социалните отношения между учениците. Когато училището функционира в атмосфера на подкрепа, уважение и доверие, учениците демонстрират по-високи нива на ангажираност, по-добра емоционална регулация и по-ниска склонност към агресивно или рисково поведение. Обратно, среда, характеризираща се с напрежение, дистанция и липса на емоционална подкрепа, може да задълбочи тревожността, социалната изолация и проблемите в междуличностните отношения.

Разглеждането на социално-емоционалното учене като политика на образователната среда предполага и по-широк институционален подход. Това означава, че развитието на социално-емоционални компетентности не следва да бъде ограничено единствено до отделни педагогически практики, а трябва да бъде интегрирано в училищните политики, управленските решения и организационната култура. Подобен подход включва създаване на механизми за подкрепа на психичното здраве, насърчаване на позитивната комуникация, превенция на агресията и изграждане на партньорства между училището, семейството и общността. Въпреки нарастващото значение на социално-емоционалното учене, редица предизвикателства продължават да затрудняват неговото ефективно прилагане. В много образователни системи липсва достатъчна подготовка на учителите за работа в тази посока, а социално-емоционалните компетентности често остават извън основните механизми за оценяване и институционално планиране. Освен това в някои случаи СЕУ се реализира фрагментарно чрез краткосрочни проекти, без изграждане на устойчива училищна политика. Важно е да се подчертае, че моделът на емоционално подкрепяща образователна среда се основава на разбирането, че развитието на социално-емоционални компетентности е резултат от комплексното взаимодействие между учебното съдържание, училищния климат, педагогическите взаимоотношения, социалната динамика в класа и институционалната подкрепа. В този смисъл образователната среда функционира като система, в която всеки елемент оказва влияние върху благополучието, мотивацията и социалното поведение на учениците.

Основна характеристика на емоционално подкрепящата образователна среда е наличието на позитивен емоционален климат. Той включва чувство за сигурност, уважение, доверие и приемане, които позволяват на учениците да се чувстват ценени и защитени в училищното пространство. Позитивният училищен климат намалява нивата на тревожност, подпомага социалната адаптация и създава условия за активно участие в учебния процес. Учениците, които възприемат училището като подкрепяща среда, демонстрират по-висока ангажираност, по-добра емоционална регулация и по-позитивно отношение към ученето.

Качеството на взаимодействието между учител и ученик има съществено значение за академичното и социалното развитие на децата, като емоционалната подкрепа в класната стая подпомага чувството за сигурност, мотивацията и социалната адаптация на учениците. Това показва, че емоционалната среда не е второстепенен аспект на образованието, а фактор, който оказва пряко влияние върху цялостното развитие на личността.

Ключова фигура в модела на емоционално подкрепяща образователна среда е учителят. В съвременното образование неговата роля надхвърля традиционната функция на преподавател и включва създаване на условия за позитивна комуникация, емоционална подкрепа и конструктивно социално взаимодействие. Учителят функционира като емоционален медиатор, който чрез собственото си поведение, стил на общуване и педагогически подход моделира атмосферата в класната стая.

Емоционалният медиатор не само предава знания, но и подпомага учениците в разпознаването и регулирането на емоциите, разрешаването на конфликти и изграждането на социални взаимоотношения. Подобен подход изисква високо ниво на социално-емоционална компетентност от страна на педагогическите специалисти, включително емпатия, емоционална устойчивост, способност за активно слушане и умения за позитивно управление на класната стая.

Важен компонент на модела е и социалната динамика в ученическата група. Училището представлява пространство за ежедневни взаимодействия, чрез които учениците изграждат модели на поведение, социални роли и комуникативни умения. Груповите дейности, сътрудничеството и диалогът подпомагат развитието на емпатия, толерантност и социална отговорност. Когато образователната среда насърчава взаимното уважение и партньорството, учениците по-лесно изграждат чувство за принадлежност и позитивна социална идентичност. Съвременни изследвания подчертават, че социално-емоционалната компетентност на учителите оказва пряко влияние върху качеството на взаимоотношенията в класната стая, нивото на ученическа ангажираност и усещането за психологическа сигурност. Учениците, които участват в подкрепяща и кооперативна училищна среда, демонстрират по-високи нива на социална адаптация, емпатия и академическа мотивация, което потвърждава значението на позитивния училищен климат за цялостното им развитие (Oberle & Schonert-Reichl, 2022; Cipriano et al., 2023).

Социалната динамика има пряко значение и за превенцията на агресията и социалната изолация. В класове, в които преобладават доверие, сътрудничество и подкрепящи отношения, се наблюдават по-ниски нива на конфликтност и по-висока степен на социална ангажираност. Това показва, че социално-емоционалното учене се реализира не само чрез формални образователни практики, но и чрез самия характер на междуличностните отношения в училищната среда.

Съществен елемент от модела е институционалната подкрепа. Емоционално подкрепящата образователна среда не може да бъде изградена единствено чрез индивидуалните усилия на отделни учители. Необходимо е наличие на цялостна училищна политика, насочена към подкрепа на психичното здраве, развитие на позитивен училищен климат и насърчаване на социално-емоционалните компетентности. Това включва обучения за педагогическите специалисти, програми за превенция на насилието, механизми за психологическа подкрепа и активна комуникация между училището, семейството и общността.

4. БЪЛГАРСКИЯТ ОБРАЗОВАТЕЛЕН КОНТЕКСТ

Българската образователна система постепенно интегрира елементи на социално-емоционално учене чрез различни нормативни документи, програми и инициативи. В Закона за предучилищното и училищното образование се поставя акцент върху личностното развитие, гражданското възпитание, формирането на социални умения и развитието на ценности и нагласи. Макар понятието „социално-емоционално учене“ да не присъства систематично като самостоятелна концепция във всички образователни политики, множество дейности, свързани с училищния климат, приобщаващото образование и превенцията на агресията, съдържат елементи на социално-емоционална подкрепа. Според Петров (2001) обучението следва да подпомага развитието на способности за сътрудничество, социална адаптация, емоционално съпреживяване и формиране на ценностна система у учениците. Авторът подчертава, че училището не трябва да бъде единствено място за предаване на информация, а среда, в която учениците развиват умения за разбиране на другите, участие в комуникацията и осмисляне на собственото поведение (Петров, 2001). Тези идеи показват, че още преди социално-емоционалното учене да се утвърди като самостоятелна международна образователна концепция, в българската методическа традиция се открояват виждания за значението на емоционалното, ценностното и комуникативното развитие като част от цялостния образователен процес.

Особено значение в българския контекст имат дейностите, свързани с приобщаващото образование и психосоциалната подкрепа на учениците. Съвременната образователна политика все по-често поставя акцент върху необходимостта училището да бъде безопасна и подкрепяща среда, в която всяко дете да има възможност за пълноценно участие в образователния процес. В тази връзка социално-емоционалното учене се свързва с изграждането на позитивен училищен климат, превенцията на тормоза, развитието на комуникативни умения и подкрепата за психичното здраве на учениците. Комуникацията оказва съществено влияние върху когнитивните и мотивационните процеси, тъй като функционира като външен стимул, който подпомага осмислянето, обработката и преобразуването на информационния поток. Чрез взаимодействието и обмена на информация се създават условия за прилагане на мултисензорен подход в обучението, насочен към по-ефективно възприемане и усвояване на знанията.

Важна роля за развитието на социално-емоционалното учене в България имат и международните организации и неправителственият сектор. Значителен принос в тази посока имат инициативите на UNICEF България, насочени към картографиране на програми и практики за социално-емоционално учене в училищна среда. Анализите показват, че в страната съществуват разнообразни инициативи, насочени към развитие на умения за емоционална регулация, емпатия, сътрудничество и разрешаване на конфликти. Въпреки това голяма част от тези практики се реализират в рамките на отделни проекти, обучения или извънкласни дейности, без да бъдат устойчиво интегрирани в цялостната образователна система.

В съвременните условия традицията на педагогическа рефлексия и професионално усъвършенстване намира продължение в системата за продължаваща квалификация на педагогическите специалисти. Съгласно Закона за предучилищното и училищното образование и Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, учителите са задължени ежегодно да поддържат и повишават своята професионална квалификация чрез участия в обучения, квалификационни програми и дейности, насочени към актуални педагогически проблеми и предизвикателства на образователната практика. Продължаващата квалификация се разглежда като съществен елемент от професионалното развитие на педагогическите специалисти и е насочена към усъвършенстване на методическите, комуникативните, социално-емоционалните и дигиталните компетентности на учителите. По този начин съвременната нормативна рамка утвърждава разбирането, че качествено образование е пряко свързано с непрекъснатото професионално развитие, саморефлексията и адаптивността на педагогическите специалисти към динамично променящата се образователна среда.

Въпреки че учителите ежедневно се сблъскват с конфликти, тревожност, емоционални затруднения и социални проблеми сред учениците, много от тях не разполагат с достатъчна методическа и психологическа подготовка за ефективно управление на подобни ситуации. Това води до затруднения при изграждането на позитивен училищен климат и прилагането на устойчиви практики за социално-емоционална подкрепа.

Допълнително предизвикателство представлява и силната ориентация на образователната система към академичните резултати и външното оценяване. В редица случаи социално-емоционалното развитие остава на заден план за сметка на постиженията по учебните предмети, което ограничава възможностите за изграждане на цялостна подкрепяща образователна среда. Тази тенденция създава риск социално-емоционалното учене да бъде възприемано като второстепенен елемент на образованието, вместо като съществен фактор за развитието на учениците.

Сериозен проблем представлява и фрагментарният характер на голяма част от инициативите, свързани със социално-емоционалното учене. В много училища подобни дейности се реализират в рамките на проекти с ограничена продължителност, финансирани от външни организации или неправителствени структури. След приключването на проектите често липсват механизми за устойчиво продължаване на практиките, което затруднява изграждането на последователна училищна политика.

Наред с предизвикателствата, в българската образователна среда се наблюдават и положителни тенденции. Все повече училища започват да обръщат внимание на училищния климат, психичното здраве и взаимоотношенията между учениците. Развиват се практики, свързани с екипната работа, ученическото участие, медиацията, емоционалната подкрепа и превенцията на насилието. В редица училища се реализират обучения за развитие на социални и емоционални умения, както и инициативи за подобряване на комуникацията между учители, ученици и родители.

5. МОДЕЛ НА ЕМОЦИОНАЛНО ПОДКРЕПЯЩА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

Моделът на емоционално подкрепяща образователна среда се основава на разбирането, че социално-емоционалното развитие на учениците е резултат от взаимодействието между училищния климат, педагогическите отношения, социалната динамика в класа и институционалната подкрепа. В този контекст образователната среда се разглежда като цялостна система, в която отделните компоненти функционират взаимосвързано и оказват влияние върху благополучието, поведението и мотивацията на учениците.

Направеният по-горе анализ на социално-емоционалното учене като образователна политика показва, че изграждането на подкрепяща училищна среда изисква интегриран подход, насочен както към емоционалното благополучие на учениците, така и към качеството на педагогическите взаимодействия и училищната култура. Въз основа на това могат да бъдат обособени няколко основни компонента на емоционално подкрепящата образователна среда.

В рамките на предложения модел връзката между средата и развитието на учениците може да бъде представена чрез последователността:

Среда → Взаимодействие → Емоционално развитие → Социално поведение

Тази логика показва, че училищната среда влияе върху характера на социалните взаимодействия, които от своя страна формират емоционалното развитие и социалното поведение на учениците. Ако средата е подкрепяща, сигурна и позитивна, вероятността за развитие на социална ангажираност, емоционална устойчивост и конструктивно поведение значително нараства. Обратно, негативната среда може да доведе до тревожност, социална дистанция и проблемно поведение.

Табл.1. Основни компоненти на емоционално подкрепящата образователна среда

Компонент	Основни характеристики	Очакван ефект
Емоционален климат	Сигурност, доверие, подкрепа	Намаляване на тревожността и повишаване на ангажираността
Учител като емоционален медиатор	Емпатия, позитивна комуникация, емоционална регулация	Подобряване на взаимоотношенията и социалното взаимодействие
Социална динамика в класа	Сътрудничество, диалог, групови дейности	Развитие на емпатия и социални умения
Институционална подкрепа	Политики, обучения, психологическа подкрепа	Устойчивост на социално-емоционалното учене
Училищен климат	Приобщаване, уважение, участие	Повишено чувство за

Компонент	Основни характеристики	Очакван ефект
		принадлежност

Източник: авторска адаптация

Моделът на емоционално подкрепяща образователна среда поставя акцент и върху необходимостта от интеграция между академичното и социално-емоционалното развитие. В съвременното образование тези два аспекта не следва да бъдат разглеждани като противопоставени. Учениците, които се чувстват сигурни, подкрепени и емоционално ангажирани, демонстрират по-висока мотивация за учене, по-добра концентрация и по-активно участие в учебния процес. Това показва, че социално-емоционалното благополучие е важна предпоставка за ефективното образование.

Наред с това моделът предполага необходимост от устойчивост и последователност в училищните политики. Социално-емоционалното учене не може да бъде реализирано чрез единични кампании или краткосрочни проекти. То изисква дългосрочна визия, системна подготовка на педагогическите специалисти и изграждане на училищна култура, основана на уважение, сътрудничество и подкрепа. Скорошни изследвания показват, че интегрирането на социално-емоционалното учене в училищната среда е свързано с по-високи академични резултати, по-добра училищна адаптация и намаляване на емоционалните и поведенческите затруднения при учениците. Особено значение се отдава на ролята на учителя и училищния климат като основни фактори за изграждане на чувство за принадлежност, сигурност и психологическо благополучие в образователната среда (Mahoney et al., 2021).

В заключение може да се отбележи, че моделът на емоционално подкрепяща образователна среда разглежда социално-емоционалното учене като интегрална част от съвременното образование. Той поставя акцент върху връзката между училищния климат, педагогическите взаимодействия, социалната динамика и институционалната подкрепа като фактори за развитие на емоционално устойчиви и социално ангажирани личности.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Съвременните образователни политики все по-категорично поставят акцент върху необходимостта от развитие на социално-емоционалните компетентности като съществен елемент от качествено образование. В условията на глобални социални промени, дигитализация и нарастващи предизвикателства пред психичното здраве на децата и подрастващите, училището се утвърждава не само като пространство за усвояване на знания, но и като среда за личностно, социално и емоционално развитие. Това променя традиционното разбиране за образователния процес и насочва вниманието към значението на училищния климат, педагогическите взаимодействия и емоционалното благополучие на учениците.

Анализът на глобалните рамки за социално-емоционално учене показва, че международните организации и съвременните научни изследвания разглеждат социално-емоционалното учене като стратегически приоритет в развитието на образователните системи. Политиките на OECD, UNESCO, UNICEF и European Commission подчертават значението на умения като емпатия, саморегулация, социална отговорност, сътрудничество и адаптивност като предпоставка за успешна социална реализация и активно участие в обществото. Научните доказателства показват, че социално-емоционалното учене оказва положително влияние както върху академичните постижения, така и върху психичното благополучие, социалното поведение и мотивацията на учениците.

В изследването беше изведена тезата, че социално-емоционалното учене следва да бъде разглеждано не само като отделен образователен компонент, а като политика на цялостната образователна среда. В този контекст училищният климат, качеството на взаимоотношенията, социалната динамика в класа и институционалната подкрепа се превръщат в ключови фактори за развитието на социално-емоционалните компетентности. Особено значение има ролята на учителя като емоционален медиатор, който чрез педагогическото взаимодействие създава условия за сигурност, доверие и позитивна комуникация в класната стая.

Анализът на българския образователен контекст показва, че през последните години се наблюдава постепенно нарастване на вниманието към социално-емоционалното учене, училищния климат и психичното здраве на учениците. Въпреки наличието на различни инициативи и положителни практики, развитието на социално-емоционалните политики все още се характеризира с недостатъчна системност, ограничена подготовка на педагогическите специалисти и фрагментарно прилагане на отделни дейности. Това показва необходимостта от по-цялостен и устойчив подход, при който социално-емоционалното учене да бъде интегрирано в училищната култура и в дългосрочните образователни политики.

БИБЛИОГРАФИЯ

- Кирова, М., Бояджиева, Е., & Пейчева-Форсайт, Р. (2012). Компетентности и виждания на учители за приложение на електронното обучение по природни науки в средното училище. *Chemistry: Bulgarian Journal of Science Education*, 21(2), 282–295.
- Министерство на образованието и науката. (2019). *Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти*. Държавен вестник, бр. 61.
- Министерство на образованието и науката. (2015). *Закон за предучилищното и училищното образование*. Държавен вестник, бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 01.08.2016 г. София, България
- Петров, А. (2001). Обучението по български език – обучение по култура (Опит за футурологичен анализ). *Български език и литература*, (2–3), 2–3.
- Шивачева-Пинедо, И. (2023). Спиралата общество – образование. *Педагогика-Pedagogy*, 95(3s), 27–41.
- Allen, K., Kern, M. L., Vella-Brodrick, D., Waters, L., & Hattie, J. (2022). What schools need to know about fostering school belonging: A meta-analysis. *Educational Psychology Review*, 34(2), 1–39.
- Cefai, C., Bartolo, P. A., Cavioni, V., & Downes, P. (2023). Strengthening social and emotional education as a core curricular area across the EU: A review of the international evidence. *European Journal of Education*, 58(1), 98–112.
- Cipriano, C., Barnes, T. N., Pieloch, K. A., Rivers, S. E., & Brackett, M. A. (2023). Supporting educator social and emotional learning needs: A systematic review of professional development interventions. *Educational Psychology Review*, 35(2), 1–29.
- Durlak, J. A., Weissberg, R. P., Dymnicki, A. B., Taylor, R. D., & Schellinger, K. B. (2011). The impact of enhancing students' social and emotional learning: A meta-analysis of school-based universal interventions. *Child Development*, 82(1), 405–432. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2010.01564.x>
- Jones, S. M., & Kahn, J. (2017). The evidence base for how we learn: Supporting students' social, emotional, and academic development. National Commission on Social, Emotional, and Academic Development.
- Mahoney, J. L., Durlak, J. A., & Weissberg, R. P. (2021). An update on social and emotional learning outcome research. *Phi Delta Kappan*, 102(4), 18–23.
- Oberle, E., & Schonert-Reichl, K. A. (2022). Social and emotional learning: Recent research and practical strategies for promoting children's social and emotional competence in schools. *Current Opinion in Psychology*, 44, 1–6.